

Aşağıdaki sorularımın İçişleri Bakanı Ali YERLİKAYA tarafından Anayasa'nın 98'inci, İçtüzüğü'nün 96'ıncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Beritan GÜNEŞ ALTIN

Mardin Milletvekili

Türkiye'de neredeyse her gün kolluk güçleri tarafından yurttaşların fiziksel ve psikolojik şiddete maruz bırakıldığına dair bilgiler kamuoyunda ve basında sıkça yer bulmaktadır. Ulusal ve uluslararası mevzuatta kötü muamelenin her türü yasaklanmış olmasına rağmen Türkiye'de kolluk güçlerinin yurttaşlara dönük kullandıkları işkenceye varan orantısız güç uygulamalarına, her geçen gün bir yenisi eklenmektedir. Toplumda her türlü hak arayışına ve demokratik tepkiye şiddetle karşılık veren kolluk güçleri, mevcut iktidar tarafından bir nevi "dokunulmazlık zırhı" ile kuşandırılmış durumdadır.

İşkence ve kötü muamele uygulamalarının son yıllarda gösterdiği artışı, Türkiye İnsan Hakları Vakfı (TİHV) Dökümantasyon Birimi/Merkezi verilerinde de gözlemlemek gayet mümkündür. Bu verilere göre 2023 yılında işkence nedeniyle en çok başvuru vakfın İstanbul'daki tedavi ve rehabilitasyon merkezine yapılmıştır. İstanbul'daki merkeze 251 başvuru, İzmir'deki merkeze 172 başvuru, Van'dakine ise 161 başvuru yapılmıştır. TİHV Diyarbakır temsilciliğine yapılan başvuru sayısı ise Şubat 2023 depremleri nedeniyle 4 aya yakın hizmet verememiş olmasına rağmen 125'e ulaşmıştır. Cizre ve Ankara'ya yapılan başvuru sayısı ise sırasıyla 40 ve 32 olmuştur.

Güvenlik güçlerinin artık sistematik bir hale gelen bu uygulamalarının son örneği ise Mersin'de sahilde bir grup gencin bir şarkıya eşlik edip halay çektikleri ve ardından slogan attıkları videoyu sosyal medya hesaplarında paylaşmalarının ardından açılan soruşturma ile 9 kişinin 22 Temmuz'da gözaltına alınması olmuştur. Yargıtay'ın, Anayasa Mahkemesi'nin, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin ilgili kararlarına göre mevzubahis sloganın suç olmadığı

aşikarken, adeta bir “kahramanlık kurgusu” ile İçişleri Bakanı Ali Yerlikaya da “GEREĞİ YAPILDI-22” başlıklı sosyal medya paylaşımında boyunlarına yoğun fiziksel baskı ve ters kelepçenin de uygulandığı bu gözaltı işlemlerinin duyurusunu/savunusunu yapmıştır. Gözaltına alınan gençlere ayrıca hukuki ve ahlaki herhangi bir gerekçe sunulamayacak şekilde zorla “Ölürüm Türkiyem” şarkısı dinletilmiş ve psikolojik işkence yapılmıştır.

Bu bağlamda;

1. İlgili mahkeme kararlarında suç olmadığı defaatle belirtilmiş olmasına rağmen Mersin’deki gençlerin gözaltına alınmasının hukuki gerekçesi nedir?
2. Gözaltında psikolojik işkence de dahil olmak üzere her türlü işkence yasağı ulusal ve uluslararası mevzuata göre yasaklanmış olmasına rağmen bu yasaklara uyulmamasının gerekçesi nedir?
3. Gözaltındaki gençlere neden “Ölürüm Türkiyem” şarkısı dinletilmiştir?
4. Sosyal medya hesabınızdan adeta bir “kahramanlık kurgusu” ile hukuksuzluklarla örülü bu gözaltı işlemlerini paylaşmanızın aktüel ve politik gerekçeleri nelerdir?
5. Bakanlığınızın gözaltındaki bireylerin kimliği, suç isnadı vs gibi parametrelere göre belirlediği ve onlara dinletilen bir playlisti/çalma listesi veya listeleri var mıdır? Var ise bunları da sosyal medya hesaplarınızdan paylaşabilir misiniz?
6. Bakanlığınızın elinde bulunan bir kötü muamele/işkence playlisti/çalma listesi var mıdır?
7. Emniyet Genel Müdürlüğü’nün operasyonlarında sosyal medyanın etkisi nedir?
8. İşkence ve kötü muamele yapan kolluk görevlileri hakkında adli/idari soruşturma başlattınız mı?